Dr hab. Maria Seremet-Dziewięcka

Sztuki muzyczne,

dyscyplina artystyczna wokalistyka

Akademia Muzyczna w Krakowie

Wydział Wokalno-Aktorski

Kraków, dnia 30.09.2019 r.

RECENZJA PRACY DKTORSKIEJ

MGR CHAORANA ZUO

Znaczenie i analiza wybranych utworów Wang Huaijiana.

ZLECENIODAWCA RECENZJI:

Uniwersytet Muzyczny im. Fryderyka Chopina w Warszawie, Wydział Wokalno-Aktorski, pismo z dnia 5 lipca 2019 roku, zlecanie podjęte na podstawie artykułu 11, ustawy 1. z dnia 14 marca 2003 roku, tekst jednolity o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. z 2017 r. poz.1789) oraz Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 19 stycznia 2018 r.

DOTYCZY:

Uchwały Rady Wydziału Wokalno-Aktorskiego Uniwersytetu Muzycznego im. Fryderyka Chopina w Warszawie z dnia 4 lipca 2019 r. dotyczącej wszczęcia, na wniosek złożony 20 lutego 2018 r. przez mgr Chaorana Zuo, przewodu na stopień doktora sztuk muzycznych w dyscyplinie artystycznej wokalistyka.

W piśmie z dnia 5 lipca 2019 r., sygnowanym podpisem Dziekana Wydziału Wokalno-Aktorskiego prof. dr hab. Ryszarda Cieślę otrzymałam informację o wszczęciu przewodu doktorskiego i wyznaczeniu mojej osoby recenzentem pracy doktorskiej mgr Chaorana Zuo pt. ***Znaczenie i analiza wybranych utworów Wang Huaijiana***. Wraz z nadesłanym pismem została dołączona pełna dokumentacja doktoranta.

PODSTAWOWE DANE O KANDYDACIE:

Mgr Chaoran Zuo w latach 2005-2010 studiował w Teachers College w Ma'anshan w Chinach. W roku 2010 rozpoczął studia na Akademii Muzycznej im. Ignacego Jana Paderewskiego w Poznaniu. Przez pierwsze dwa lata był studentem na Wydziale Instrumentalnym w klasie fortepianu Pani prof. Alicji Kledzik. Jego talent wokalny został jednak szybko zauważony, co zaowocowało zmianą kierunku studiów i przejściem na Wydział Wokalno-Aktorski. W roku akademicki 2011/2012 Pan Chaoran Zuo studiował na dwóch Wydziałach.

Mgr Chaoran Zuo ukończył studia stacjonarne II stopnia na Akademii Muzycznej im. Ignacego Jana Paderewskiego w Poznaniu na kierunku wokalistyka, specjalność śpiew solowy w klasie dr hab. Joanny Kozłowskiej-Szczepaniak, pod której opieką pedagogiczną pozostawał od początku swojej wokalnej edukacji. Tytuł magistra sztuki uzyskał w roku 2016. W tym samym roku podjął studia doktoranckie na Uniwersytecie Muzycznym im. Fryderyka Chopina w Warszawie.

Brał udział w kursach mistrzowskich prowadzonych przez: Evę Blahovą, Piotra Micińskiego, Matjaza Robavsa, Luigiego Pietroni oraz Enrico Faciniego.

Pan Chaoran Zuo jest laureatem wielu konkursów wokalnych. Dwa pierwsze z nich to: Konkurs wokalny w Drezdenku w 2017 r., na którym otrzymał Wyróżnienie oraz III Turniej Tenorów w Słupsku (2018 r.), gdzie zdobył dwie nagrody: Nagrodę Orkiestry Filharmonii *Sinfonia Baltica* im. Wojciecha Kilara oraz Nagrodę publiczności. Oprócz wyżej wymienionych nagród w jego artystycznym dossier znajdują się następujące osiągnięcia:

I Nagroda na XXVII Międzynarodowym Konkursie Wokalnym *Iuventus Canti* Vrable - Słowacja 2018 r.

Wyróżnienie na XVI Międzyuczelnianym Konkursie *W kręgu słowiańskiej muzyki wokalnej* w Katowicach w 2018 r.

Wyróżnienie na V Ogólnopolskim Konkursie Wokalnym im. Krystyny Jamroz w Busku Zdroju w 2019 r.

Nagroda i Wyróżnienie na Międzynarodowym Konkursie Wokalnym *Bella voce* w Busku Zdroju w 2019 r. przyznane przez Maestro Piotra Kusiewicza za wykonanie arii Stefana z op. *Straszny dwór* St. Moniuszki

Debiutem scenicznym Pana Chaorana Zuo była partia Monostatosa w spektaklu studenckim *Wesela Figara* W.A. Mozarta zrealizowanym w 2011 r. w Teatrze Polskim w Poznaniu. W dotychczasowym repertuarze Doktoranta, obok wyżej wymienionej, znajdują się trzy partie zrealizowane na deskach teatrów operowych. Są to następujące pozycje: Hrabia Almaviva w operze *Cyrulik Sewilski* G. Rossiniego - Teatr Wielki w Poznaniu (2014 r.); Don Curzio w operze *Wesele Figara* W.A. Mozarta - Teatr Wielki w Poznaniu (2016 r.) oraz należąca do niezwykle znaczących partii tenorowych rola Leńskiego w operze *Eugeniusz Oniegin* P. Czajkowskiego - Teatr Wielki w Warszawie (2017 r.). Oprócz tego Pan Chaoran Zuo jest odtwórcą partii Stefana z opery *Straszny dwór* St. Moniuszki z powodzeniem prezentowanej w salach

Filharmonii Narodowej, Śląskiej i Kieleckiej (2017 r.) oraz Don Basilia z opery *Wesele Figara* W.A. Mozarta, której sceniczne wystawienie miało miejsce w 2016 roku w Filharmonii w Opolu.

Pan Chaoran Zuo występuje także z repertuarem operetkowym w wielu miastach w Polsce. W swoim CV wymienia między innymi: Poznań, Warszawę, Kielce, Włocławek, Bydgoszcz, Duszniki Zdrój, Katowice (*Twoim jest serce me* – Koncert Noworoczny w Bibliotece Śląskiej, 2018 r.).

Innego rodzaju działalnością artystyczną Doktoranta są koncerty z utworami sakralnymi. W 2016 roku wystąpił na II Mosińskim Festiwalu Muzyki Pasyjnej wykonując partie tenorową w *Requiem* W.A. Mozarta. W 2017 r. brał udział *w* XII Festiwalu Muzyki Oratoryjnej *Musica Sacromontana w Gostyniu.* W tym samym roku wystąpił na XXVII Międzynarodowym Festiwalu Młodych Laureatów Konkursów Muzycznych - *Interwencje 2017* wcielając się w partie Stefana w *Strasznym Dworze* St. Moniuszki. Warto w tym miejscu przytoczyć fragment recenzji z tego wydarzenia, która ukazała się w czasopiśmie *Silesia prezentuje* (nr 148 styczeń 2018ISSN1731-) pod tytułem *Straszny dwór z dwoma Stefanami.* Oto ten fragment: (...) *Pojawił się jeszcze jeden wykonawca Chińczyk Chaoran Zue. Jego występ okazał się największą atrakcją koncertu znakomicie wykonał popisową arię „Cisza dokoła" wczuwając się w swojski klimat muzyki moniuszkowskiego arcydzieła i wkładając w swoją kreację maksimum emocjonalnego zaangażowania. Publiczność nagrodziła go rzęsistymi oklaskami. (...) Zapewne fascynuje go muzyka słowiańska skoro obok partii Stefana ma na swoim koncie rolę Leńskiego w Eugeniuszu Onieginie P. Czajkowskiego. Tym samym śpiewa dwie czołowe arie tenorowe z repertuaru słowiańskiego.*

W okresie pomiędzy latami 2015-2017 Pan Chaoran Zuo współpracował z agencją *Gambo Event* organizującą koncerty i wydarzenia muzyczne na terenie całej Polski. W tym czasie, między innymi, kreował partię Józefa w spektaklu *Wiedeńska Krew* J. Straussa. Następnie od 2017 do 2018 r., był członkiem zespołu Teatru Muzycznego *Arte Creatura.*

W 2015 r. brał udział w IV Ogólnopolskiej studenckiej konferencji naukowej połączonej z koncertem kompozytorskim *Neofonia* (Poznań 2015r.).

Jest założycielem i kierownikiem Chińskiej Orkiestry Symfonicznej w Polsce.

OCENA PRACY DOKTORSKIEJ:

Praca doktorska mgr Chaoran Zuo pod tytułem ***Znaczenie i analiza wybranych utworów Wang Huaijiana*** składa się z dzieła artystycznego zapisanego na nośniku CD oraz jego opisu. Na płycie znajduje się 12 pieśni kompozytora nagranych wraz z pianistką dr hab. Laurą Sobolewską w *Edge Music* Studio w Poznaniu w marcu 2019 roku. Są to następujące pozycje:

1. ***Wiosna ma sto kwiatów*** do słów wiersza stworzonego w zakonie *Wumen Huikai* w czasach panowania dynastii Song
2. ***Starożytny styl*** do słów poezji Li Baia (701-762 r.)

3. ***Jian Jia*** do słów pochodzących z *Księgi Pieśni będącej* kompilacją poezji z okresu pomiędzy XI a VII wiekiem p.n.e.
4. ***Qinyuanchun-Changsha*** do słów Mao Zedonga
5. ***Miecz władcy*** do tekstu bazującego na klasycznych opowieściach starożytnych Chin
6. ***Piękna Yu*** do tekstu bazującego na klasycznych opowieściach starożytnych Chin
7. ***Upajająca jesień północnych Chin*** do słów Lu Shurana (współcześnie żyjący poeta i pisarz)
8. ***Saussurea śnieg*** do słów Lu Shurana
9. ***Zwierzanie Caishiji*** słowa Wang Anchao
10. ***To ty*** słowa Wu Guowei
11. ***Sto kwiatów Fu*** do słów Xu Dongzi (wiersz napisany w 2012 r.)
12. ***Starzeje się z Tobą*** do słów Ou Zhene (poeta współcześnie żyjący)

Wybór tematu pracy doktorskiej i związanej z nim tematyki wydaje się być oczywisty z powodu kraju pochodzenia i korzeni kulturowych Doktoranta. Pieśni prezentowane przez Pana Zuo napisane zostały przez współcześnie żyjącego kompozytora Wang Huaijiana do tekstów pochodzących z różnych epok chińskiej państwowości. Niektóre z nich tak jak pieśń ***Jian Jia*** została skomponowana do poezji z okresu pomiędzy XI a VII wiekiem p.n.e. Natomiast teksty dwóch innych pieśni pod tytułem ***Piękna Yu*** i ***Miecz władcy*** bazują na klasycznych opowieściach starożytnych Chin. Wśród dwunastu pozycji pieśniowych nagranych przez Pana Chaorana Zuo znajdują się także utwory skomponowane do tekstów twórców współcześnie żyjących. Jednym z nich jest ***Qinyuanchun-Changsha*** do słów Mao Zedonga jednego z założycieli Komunistycznej Partii Chin, przywódcy Chińskiej Ludowej armii Wyzwolenia oraz Chińskiej Republiki Ludowej, który był także poetą. Jego pierwszy tomik Poezji ukazał się w 1957 r.

Pieśni wykonywane są oczywiście w języku oryginalnym ale dzięki tłumaczeniom na język polski dokonanym przez pana Chaorana Zuo mamy możliwość dogłębnego zapoznania się z ich treścią, klimatem i przesłaniem. Okazuje się, że teksty większości pieśni ze sobą spójne. Osadzone są one najczęściej w tradycji, mitologii i kulturze Chin, chińskich władców i znamienitych rodów, pełne filozofii i nieznanej nam symboliki Dalekiego Wschodu. Poprzez symbole i metaforę opowiadają o sprawach uniwersalnych - ludzkim losie, miłości i śmierci ale także w subiektywny sposób opisują piękno natury podkreślane często przez kompozytora za pomocą muzycznej onomatopei. Niektóre z pieśni posiadają lapidarną cztero-wersową formę opartą na bardzo prostym tekście lub pewnej grze słów ukazujących oczywiste sensy. Są to jednak pozory, bowiem przesłania wszystkich pieśni mają najczęściej głębokie konotacje religijne i filozoficzne powiązane z konfucjanizmem, buddyzmem i taoizmem, które są mało rozpoznawalne i czytelne dla europejskiego odbiorcy. Zapoznanie się z materią tekstową poszczególnych pieśni oraz licznie zamieszczonymi w pracy mgr Chaorana Zuo przypisami wyjaśniającymi znaczenia pojęć, skojarzeń słownych oraz symboli, pozwala na wnikliwe wniknięcie w strukturę poszczególnych utworów, a także na nie tylko intuicyjny odbiór poetyckich obrazów malowanych przez muzykę Wang Huaijiana.

Dobór pieśni został przez Doktoranta bardzo staranie przemyślany nie tylko z powodu wspomnianej powyżej koherencji tekstowej ale także pod względem różnorodności ekspresji dającej możliwość ukazania bogatej palety barw brzmienia głosu, wszechstronnych możliwości muzyczno-technicznych Wykonawcy oraz jego wrażliwości muzycznej. Utwory wokalne Wanga Huaijiana są zupełnie nieznane i niewykonywane w Polsce.

Zapoznając się z materiałem dzieła artystycznego już od początkowych taktów pierwszej pieśni ***Wiosna ma sto kwiatów*** zostałam poruszona subtelnością ekspresji fortepianowego wstępu imitującego, poprzez opadające w rytmie szesnastkowym akordy, starożytny chiński instrument *Bianzhong.* Wydobyty przez pianistkę koloryt instrumentu, brzmienie wschodnich skal, delikatność tryli pełniących tu role ilustracyjną tworzą szczególny klimat, w który znakomicie wtapia się głos solowy. Ciepła i miękka barwa głosu tenorowego mgr Chaorana Zuo wspaniałe odzwierciedla główne przesłanie wiersza pochodzącego z zakonu *Wumen Huikai.* Jest nim pełna mądrości refleksja mówiąca o tym, iż każdy moment życia może być najlepszym czasem dla człowieka jeśli tylko potrafi on uwolnić się od lęków i obaw. Pieśń posiada formę ABA1, nie jest skomplikowana pod względem muzyczno-technicznym, niemniej jednak wymaga spokojnego prowadzenia głosu i dobrze opanowanej techniki *legato* w celu wydobycia śpiewnego i potoczystego charakteru fraz. Trudność tej pieśni wydaje się znajdować w prostocie wykonania, co niekiedy bywa dużym wyzwaniem dla wykonawców. Interpretacja pieśni ***Wiosna ma sto kwiatów*** dzięki właśnie takiemu potraktowaniu przez Doktoranta w połączeniu z kolorytem głosu jest niezmiernie przekonywująca. Całość wieńczy pięciotaktowa koda zakończona przez śpiewaka pięknym, brzmiącym *pianissimo,* obrazującym spokój duszy i umysłu, a w wyrazie nawiązująca do idei buddyzmu.

Następna, skomponowana w formie dwuczęściowej AB pieśń pod tytułem ***Starożytny styl*** do słów poezji Li Baia (701-762 r.) różni się od poprzedniej poprzez skomplikowaną melodykę następujących po sobie fraz, które mają za zadanie odzwierciedlać depresję autora, jego wzloty, upadki i nieszczęście. Charakterystyką linii melodycznej są nieprzewidywalne skoki interwałowe, niekiedy o dużej rozpiętości. Pieśń wymaga stylu narracyjnego i pewnego dystansu wykonawczego. Doktorant wykorzystuje w niej pełniejsze brzmienie głosu i zabarwia go nutą pewnej ostrości zwłaszcza w części B w celu zbudowania dramatycznego napięcia ukazującego stłumiony w sercu poety gniew. Dzięki temu zabiegowi wykonawczemu artyście w pełni udaje się osiągnąć zamierzony cel.

Pieśń ***Qinyuanchun-Changsha*** do słów Mao Zedonga poprzez swój burzliwy i dramatyczny charakter całkowicie różni się od poprzednich. Pieśń przybiera formę trzyczęściową ABC ale każda ze strof może istnieć także autonomicznie. Pieśń poprzedza akordowo rozpisana partia fortepianu w metrum 4/4, tonacji E-dur, w dynamice *fortissimo,* o wojskowym charakterze. Kompozytor stosuje tutaj tremolo i interwał oktawy w celu uzyskania brzmienia kojarzonego z tradycyjnym instrumentem w rodzaju bębnów używanych w chińskich spektaklach operowych w czasie rozsuwania kurtyny. Uzyskany efekt brzmieniowy w zderzeniu z głosem śpiewaka stanowi zjawisko szczególne, o charakterystyce operowej. Atmosfera utworu została przez Doktoranta precyzyjnie oddana dzięki właściwej artykulacji, zróżnicowanej barwie dźwięku i dynamice. Napięcie dramatyczne w partii solistycznej głosu potęgowane jest przez brawurowy i zmieniający swój charakter akompaniament.

W części A i B pieśni ***Qinyuanchun-Changsha*** Doktorant posługuje się mocnym głosem wypełnionym przez bogactwo brzmiących alikwotów. Głos jest prowadzony swobodnie z dużym zapasem dynamicznym. Ten sposób śpiewania służy wykonawcy jako środek wyrazu artystycznego w celu oddania heroicznego ducha bohatera.

W lirycznych fragmentach części C zawiera się główne przesłanie wiersza Mao Zedonga wyrażające się w refleksji mówiącej o.. cyt: *sile młodość, która potrafi zablokować galopujące statki. Dzięki niej możemy więc złamać reguły panujące w starym społeczeństwie i je obalić.* W miejscach nasyconych liryzmem zmienia się także funkcja akompaniamentu. Pan Chaoran Zuo wykorzystuje w tych odcinkach utworu dynamiczne możliwości swojego głosu i świadomie buduje potrzebne w przekazie napięcie poprzez wykonywanie długich *legatowych* fragmentów tej części w dynamice rozciągającej się od *mezzo piano* do kończącego pieśń pięknie brzmiącego *forte.*

W pieśni ***Miecz władcy*** skomponowanej do tekstu bazującego na klasycznych opowieściach starożytnych Chin, Wykonawca, podobnie jak w poprzedniej pieśni, jako jednego ze środków wyrazu artystycznego używa dynamiki. W tym wypadku dla uwypuklenia znaczenia poszczególnych słów stosuje *fortissimo* na pograniczu krzyku w połączeniu z *technikę non legato.* Robi to jednak w sposób świadomy i pod pełną kontrolą ponieważ głos nie jest przeforsowany i nie traci nic ze swojej urody, a uzyskana siła brzmienia i ekspresja wzmacnia emocjonalność przekazu. Treść pieśni jest formą opowieści o zmaganiach na polu bitwy. Bohater jest zdeterminowany, woli ponieść śmierć niż się poddać. Partia fortepianu w tej pieśni pełni rolę onomatopeiczną. Do jej zadań należy ilustracja wszystkich odgłosów bitwy a jednocześnie pod względem rytmicznym stoi w opozycji do linii wokalnej. Pieśń ***Miecz władcy*** obfituje także zmiennością tempa i nastrojów. Od tej strony pieśń ta jest niezwykle wymagającym i zarazem najdłuższym dziełem wokalnym wśród 12-stu zaprezentowanych na CD utworów przez Pana Zuo.

Dwie następne pieśni ***Upajająca jesień północnych Chin*** i ***Saussurea śnieg*** skomponowane zostały do słów Lu Shurana współcześnie żyjącego pisarza i poety. Obydwie o dużych podobieństwach melodycznych i harmonicznych z powodu ich ludowego charakteru. Kompozytor wykorzystuje w nich elementy muzyki mniejszości chińskiej Ujgurów i Kazachów zachowującej silne cechy etniczne i regionalne między innymi starożytnych regionów, zachodniej Azji oraz Persji. Obie te pieśni charakteryzuje bardzo oryginalna melodyka i rytmika często kojarzona z etnicznymi tańcami. Partia akompaniamentu jest tutaj bardzo rozbudowana i niezmiernie trudna technicznie, pełniąc często role dźwiękonaśladowczą poszczególnych tradycyjnych, ludowych instrumentów muzycznych pochodzących z nieznanych regionów Azji. W warstwie słownej obu pieśni zawarty jest zachwyt nad upajającą naturą Dalekiego Wschodu, cudownie kwitnącą wiosną, ośnieżonymi wiecznie szczytami gór, pięknymi rzekami i zachodami słońca. Pieśni te dają możliwość popisu wokalnego dzięki ciekawym, urokliwym melodiom oraz zmieniającej się rytmice. W interpretacji tych pieśni słychać naturalną żarliwość i emocjonalność solisty. Słuchacza może zachwycać ciepła, nasycona alikwotami barwa głosu Pana Chaorana Zuo, piękne *piano* w górnych rejestrach głosu, miękkość frazowania oraz wyważona ale głęboka ekspresja wykonania. Zwłaszcza w pieśni ***Saussurea śnieg*** Doktorant kształtuje długie frazy w dynamice *piano i pianissimo* zachwycając urodą głosu i muzyczną

wrażliwością. Tym samym ukazuje on ogromny potencjał swojego głosu i jednocześnie wspaniałe możliwości artystyczne.

Podobnie ma się rzecz w pieśni ***Zwierzanie Caishiji*** do słów Wang Anchao oraz w pieśni ***To ty*** z tekstem Wu Guowei utrzymanych w charakterze *quasi musicalowym* czy też muzyki filmowej. Umiejętność śpiewania szerokich, długich *legatowych* fraz o potoczystej melodyce oraz plastyczność głosu są ogromnymi atutami Pana Chorana Zuo. W tego rodzaju kompozycjach jego głos błyszczy pełnią urody i jest nasycony różnorodnym kolorytem.

Ostatnia z pieśni zatytułowana ***Starzeje się z Tobą*** do słów współcześnie żyjącego poety Ou Zhene jest zakwalifikowana przez Doktoranta jako arcydzieło Wang Huaijiana z uwagi na perfekcyjnie wyeksplorowany na bazie poezji nastrój pieśni. Niestety brak znajomości języka chińskiego nie pozwala mi na zajęcie stanowiska w tej sprawie. Tekst literacki w tłumaczeniu Pana Chaorana Zue jest niezwykle wzruszający, pełen subtelności i delikatności. Jest to w każdym calu przepiękna liryka miłosna. Kompozytor nadał jej formę trzyczęściową A (a-a1) BC. W pieśni dominuje melodyjność, nastrojowość i prostota w sposobie przekazu. Akompaniament pełni tutaj rolę dopełniającą głos solowy. Zawiera ruch szesnastkowy w lewej ręce podczas gdy prawa gra rozległą linię melodyczną. Na tym tle głos solowy wykonuje piękną, liryczną melodię ale jednocześnie nasyconą dość dużym ładunkiem ekspresji. Atmosfera utworu została przez Doktoranta precyzyjnie oddana poprzez wysublimowane emocje, które uzewnętrzniły się poprzez zmieniający się koloryt głosu oraz operowanie wszystkimi odcieniami dynamicznymi.

Pieśni Wang Huaijiana stawiają przed solistą różnorodne wyzwania muzyczno-interpretacyjne i jak każda tego typu forma wymagają idealnej współpracy z pianistą. Oboje Artyści, Pan Chaoran Zuo i Pani dr hab. Laura Sobolewska stworzyli pełne kolorystki i ilustracyjności dwanaście muzycznych obrazów, idealnie korespondując i przenikając się wzajemnie we wspólnie kreowanym dziele.

Prezentowana praca, stanowiąca część opisową dzieła artystycznego w przewodzie doktorskim, wyrasta z wnikliwego zainteresowanie Doktoranta twórczością współczesnego chińskiego kompozytora Wang Huaijiana. Poparta jest ona dogłębną analizą warstwy słowno-muzycznej utworów oraz badaniami kontekstu ich powstawania. Należy zauważyć, że pieśni Wang Huaijiana wybrane przez Pana Chaorana Zuo charakteryzują się integralnością w doborze środków stylistycznych, harmonii, tempa, melodyki oraz konstruowania muzycznej dramaturgii.

Omawiana praca jest skonstruowana logicznie i poprawnie pod względem metodologicznym. Otwiera ją krótki Wstęp, w którym mgr Chaoran Zue wskazuje kierunki swych badań, a następnie składają się na nią trzy rozbudowane rozdziały wraz z Podsumowaniem. Całość pracy jest obszerna, liczy bowiem 125 stron.

W rozdziale pierwszym Autor przybliża życie i twórczość Wang Huaijiana skupiając się na opisie jego stylu kompozytorskiego oraz przedstawieniu źródeł, z których czerpie natchnienie do swych dzieł. Podkreśla fascynację kompozytora poezją starożytnych Chin oraz pieśniami opartymi na chińskiej pentatonice. W tym zakresie odnosi się do słów i cytatów z wywiadu z kompozytorem przeprowadzonego osobiście przez Doktoranta w 2016 roku. Mgr Zuo w swojej pracy zwraca także uwagę na funkcje językowe w kontekście odniesienia do starożytnej poezji jak również na wykorzystanie myśli i emocji zawartych

w oryginalnych tekstach wraz z użyciem ich artystycznej koncepcji. Przybliża także cechy ekspresji dzieła takie jak np. niejednoznaczność, metafora czy napięcie.

W swojej pracy Pan mgr Chaoran Zuo przedstawia równocześnie rozwój chińskiej pieśni artystycznej na początku XX wieku w kontekście jej kulturowych korzeni a także w szerszej perspektywie dotyczącej wpływu muzyki europejskiej na jej kształtowanie. Bardzo ciekawym podrozdziałem w pracy Doktoranta jest fragment dotyczący tła historyczno-kulturowego stanowiącego bazę dla twórczości Wang Huaijiana zajmującego się zagadnieniem pieśni w sztuce przepełnionej tradycją i cechami liczącej 5000 lat cywilizacji chińskiej.

Mgr Chaoran Zuo w Rozdziale III swojej pracy przedstawia bardzo dogłębną analizę wybranych przez siebie dwunastu pieśni. W tym aspekcie posługuje się własnymi tłumaczeniami tekstów, interpretuje je i odsyła do odpowiednich przypisów, w których zawarte są wszystkie potrzebne objaśnienia dotyczące konotacji historycznych, religijnych, kulturowych, mitologicznych i znaczeniowych. W ciekawy sposób odnosi się do kwestii związanych z wykonawstwem analizowanych pieśni. Wśród wartości ekspresywnych utworów mgr Zuo wymienia i opisuje następujące: dynamikę, artykulację i tempo. Zamieszcza on także sugestie wyrazowe i porusza istotne kwestie dotyczące specyfiki fonetyki języka chińskiego. Doktorantowi udaje się w sugestywny sposób przekazać istotne treści i ważne przesłania poetyckich tekstów. Skupia się on przy tym na podkreśleniu niejednoznaczności konkretnych słów lub sentencji przybliżając przy tym ich szerszy krąg znaczeniowy a nawet symboliczny. Wydaje się, że bez tego typu analizy trudno byłoby zrozumieć specyfikę współczesnej artystycznej pieśni chińskiej, jej melodykę opartą o nieużywane w muzyce europejskiej skale oraz strukturę metro-rytmiczną wywodzącą się niekiedy z ludowych pieśni unikalnych mniejszości narodowych.

Jako mankament przedstawionej przez Doktoranta pracy pragnę jedynie zwrócić uwagę na jeden fakt jakim jest brak wyciągu fortepianowego poszczególnych pieśni, które w formie załącznika do pracy mogłyby stanowić znaczącą pomoc dla recenzenta i jednocześnie stać się cennym materiałem badawczym.

KONKLUZJA

Twórczość kompozytorów chińskich jest prawie zupełnie nieznana w naszym kręgu kulturowym. Praca pana Chaorana Zuo pod tytułem ***Znaczenie i analiza wybranych utworów Wang Huaijiana*** posiada więc wartość edukacyjną polegającą na eksplorowaniu i eksponowaniu wiedzy z zakresu chińskiej współczesnej liryki wokalnej, poszerzonej w istotny sposób o kontekst kulturowo-religijny państwa Dalekiego Wschodu.

Zarówno przedstawione przez mgr Chaorana Zuo dzieło artystyczne jak i jego opis posiadają oryginalny w swojej istocie, twórczy charakter. Potwierdzają one trafność i świadomość wyboru repertuaru pieśniowego, którego wykonanie stoi na wysokim poziomie artystycznym, a także autentyczną fascynację tematem.

Doktorant analizując pieśni wykazał się wiedzą merytoryczną oraz zaprezentował własną, sugestywną wizje interpretacyjną pieśni Wang Huaijiana. Praca doktorska mgr Chaorana Zuo porusza ważne i mało

znane aspekty związane z wykonawstwem pieśni chińskiej, wnosi zatem interesującą wkład w rozwój dyscypliny artystycznej – wokalistyka, jak również całej dziedziny nauk muzycznych.

Niniejszym stwierdzam, że doktorant wykazał się wiedzą teoretyczną, a także umiejętnościami do prowadzenia samodzielnej pracy artystycznej. W ten sposób rozwiązał założone zagadnienie artystyczne i spełnił wymagania art. 13 ust. 1 z dnia 14.03.2003 roku.

Stawiam wniosek o jego przyjęcie.

Prof. dr hab. Maria Seremet - Dziewięcka